

ORSZÁGOS RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG
Cím: 1139 Budapest Teve u. 4-6. 1903 Bp. Pf.: 314/15
Telefon: (06-1) 443-5573 / 33-104,
Telefax: (06-1) 443-5733 / 33-133,
E-mail: orfkvezeto@orfk.police.hu

Szám: 29000/105/1083/9/2013. RP.

Tárgy: alapvető jogot érintő
rendőri intézkedés elleni
panasz elbírálása

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva **V. Lászlóné** hatvani lakos képviselőjében a Sánta Ügyvédi Iroda által előterjesztett panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) 292/2013. (X. 22.) számú állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés e) pontjára, valamint a 109. § (1) bekezdés a) pontjára – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1539 Budapest, Pf.: 632.) – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 330. § (2) bekezdése, Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) Panaszos (képviselője útján)
- 2) Független Rendészeti Panasztestület (tájékoztatásul)
- 3) Heves Megyei Rendőr-főkapitányság vezetője (tájékoztatásul)
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

V. Lászlóné hatvani lakos (a továbbiakban: Panaszos) jogi képviselője a Panaszossal szemben 2012. november 22-én foganatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatban 2012. november 30-án, postai úton a Panasztestületnél panaszt terjesztett elő, amelyet 2013. január 10-én kiegészített.

A panaszbeadvány szerint 2012. november 22-én a rendőrség 12 főt előállított – közöttük a Panaszos fiát is – kábítószerrel való visszaélés bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt. Az előállított személyek hozzátartozói gyülekezni kezdtek a Hatvani Rendőrkapitányság épülete előtti útszakaszon. A gyülekezők célja a rokonaikkal kapcsolatos információszerzés volt. A kapitányság épülete előtt megjelent kb. 30 fő hozzátartozó három, egymástól különálló, független csoportban várakozott. A rendőri intézkedés időpontjáig az egyik csoport már elhagyta az utcát, mivel hozzátartozójukat időközben kiengedték. Úgy tűnt, hogy a Panaszos fiát is szabadon engedik, azonban elengedésekor visszahívták a rendőrségi épületbe. A Panaszos fiát kb. 20-25 perc elteltével ismét kiengedték, de észlelték, hogy bántalmazásból származó sérülések vannak rajta. Erre a rokonság kiabálni kezdett, hogy „*miért kellett a fiamat/testvéremet megverni*”, „*felvetetjük a látleletet*”, illetve „*fel lesztek jelentve*”. A kiabálásra több rendőr megjelent a rendőrkapitányság udvarán, majd a kerítésen kívül tartózkodókkal szemben – felszólítás nélkül – intézkedni kezdtek. Az egyik rendőr instrukciókat adott arra vonatkozóan, hogy kiket kell előállítani.

A Panaszos jogi képviselője 2013. január 11-én kelt és a Panasztestület részére eljuttatott panasz kiegészítésben arról adott tájékoztatást, hogy a Panaszos a rendőri intézkedést megelőzően a rendőrkapitányság kerítésének kapujában állt és a rendőrök felé kiabált, erre a rendőrök a kerítésen belül sorfalat álltak, majd az egyik rendőr becsmérlő kijelentést tett a cigányokra és kiköpött a kerítésen keresztül. A Panaszos erre válaszul a földre köpött. Ezt követően a rendőrök utasítást kaptak az intézkedésre. Amikor ezt a Panaszos meghallotta, megijedt és szaladni kezdett, először a szemben lévő ház melletti járdáig, majd a közelben lévő garázssorig, ahol a rendőrök utolérték és elfogták. Az elfogáskor testi kényszert és bilincselést alkalmaztak vele szemben. Előállításának ideje alatt mosdóba kellett mennie, ahová egy férfi rendőr kísérte el, annak ellenére, hogy kérte, hogy nő kísérje el. A férfi nem engedte, hogy magára csukja a mosdó ajtaját.

A Panaszos megítélése szerint a rendőrök fellépése brutális és durva volt, az intézkedő rendőrök sem az intézkedés kezdetén, sem a végén nem azonosították magukat, és nem közölték az intézkedés okát sem. A testi kényszer és a bilincselés alkalmazása előtt nem történt figyelmeztetés.

A jogi képviselő szerint az intézkedés indokolatlan, az elérni kívánt célhoz és a Panaszos magatartásához képest aránytalan volt, emellett az eljáró rendőrök indokolatlanul hosszú ideig alkalmaztak bilincset a Panaszossal szemben. A jogi képviselő megítélése szerint a rendőrök aránytalanul erőszakos fellépése ellentétes volt az Rtv. 15. §-ában szabályozott arányosság követelményével, és a Panaszos alapjogait, nevezetesen az Alaptörvény II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való jogát és a VI. cikkében foglalt magánszférához való

jogát sértette, valamint a Magyarország Alaptörvényének (a továbbiakban: Alaptörvény) III. cikk (1) bekezdésében rögzített kínzás, embertelen, megalázó bánásmód tilalmába ütközött.

A Panaszos jogi képviselője továbbá úgy nyilatkozott, hogy a fenti alapjogsérelmekre a rendőrök által a Panaszos külső jegyei alapján, a nyilvánvalóan érzékelhető származása miatt került sor, ezért a rendőri intézkedés egyúttal az Alaptörvény XV. cikkében rögzített egyenlő bánásmóddhoz való jognak a sérelméhez vezetett, továbbá nem felelt meg az Rtv. 13. § (2) bekezdésében foglalt részrehajlásmentes intézkedési kötelezettség elvárásának.

A Panaszos a vele szemben foganatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatban – panaszja és panaszának kiegészítései szerint – az alábbiakat sérelmezte:

- elfogását és előállítását;
- az intézkedés oka és célja közlésének elmaradását;
- a kényszerítő eszközök (testi kényszer, bilincs) alkalmazását és a megelőző figyelemzetetések elmaradását, továbbá a bilincs alkalmazásának indokolatlanul hosszú időtartamát;
- a rendőrök brutális, durva és aránytalan fellépését;
- a rendőrök sem az intézkedés kezdetén, sem annak végén nem azonosították magukat;
- a rendőrségi mosdóba férfi rendőr kísérte el, aki nem engedte, hogy magára csukja az ajtót.

A Panasztestület hivatkozott állásfoglalása szerint a rendőri intézkedés érintette a Panaszosnak az Alaptörvény II. cikkében foglalt emberi méltósághoz fűződő, a IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz fűződő, valamint a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát.

A Panasztestület álláspontja szerint a megközelítőleg 11 órán át tartó bilincselés időtartama az arányosság követelményének nem felelt meg, az elérni kívánt célhoz képest a szükséges mértéket meghaladta, amely a Panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelmét valósította meg. Megállapították továbbá, hogy a rendőrök igazolása és az intézkedés céljának közlése elmaradása miatt sérült a Panaszos tisztességes eljárásához fűződő alapvető joga, továbbá azzal, hogy a Panaszos nyitott ajtó mellett és vele nem azonos nemű rendőr jelenlétében használhatta az illemhelyiséget, sértette az emberi méltósághoz való jogát.

A Panasztestület megítélése szerint az alapjogsérelem elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltá tette a panasz megküldését az országos rendőrfőkapitánynak.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján a Panasztestület által lefolytatott vizsgálatot követően – súlyos alapjogsérelem esetén – a panaszt az országos rendőrfőkapitány bírálja el.

A tényállás minden részletre kiterjedő tisztázása érdekében további adatok beszerzése, illetőleg a beszerzett adatok értékelése vált szükségessé, ezért a Ket. 33. § (7) bekezdése alapján az eljárás ügyintézési határidejének 30 nappal – 2014. január 20-ig – történő meghosszabbítása felől a 29000-105/1083/3/2013. RP. számú végzésben döntöttem.

A Panaszost – jogi képviselője útján – a Ket. 51. § (2) bekezdés I. fordulata alapján, 2014. január 15-én kelt végzésben, nyilatkozattételre hívtam fel. A jogi képviselő a nyilatkozattételre felhívó végzést – az RL15570016468203 számú küldeményazonosító tértivevény tanúsága szerint – 2014. január 17-én vette kézhez. A Panaszos (vagy képviselője) a végzésben megállapított tíz munkanapos határidő alatt nem tett nyilatkozatot, ezért a Ket. 51. § (2) bekezdés II. fordulata szerint – a rendelkezésre álló adatok alapján – hoztam meg döntésemet.

A Ket. 33. § (3) bekezdés c) pontja értelmében a nyilatkozattétel teljesítésére megadott időtartam nem számít be az ügyintézési határidőbe, így az eljárás befejezésének határideje 2014. február 07-re módosult.

II.

A Ket. 50. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettségének keretében a hatóság az alábbi bizonyítási eszközöket szerezte be:

- 2012. november 27-én kelt ügyvédi meghatalmazás;
- a Panaszos jogi képviselője által előterjesztett, 2012. november 30-án kelt panaszbeadvány;
- a Panaszos jogi képviselője által előterjesztett, 2013. január 10-én kelt panasz kiegészítés;
- a Heves Megyei Rendőr-főkapitányság Rendészeti Igazgatóság Közrendvédelmi Osztály Agria Akció Alosztály 2012. november 22-én kelt, elfogás végrehajtásáról, kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló 10000-5419/2012. ált. számú jelentése;
- a Hatvani Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály Nyomozó Alosztály 2012. november 22-én kelt, 10040/1401/2012. bü. számú őrizetbe-vétel elrendeléséről szóló határozata;
- a Hatvani Rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Közlekedésrendészeti Osztály 2012. november 22-én kelt, szám nélküli befogadáskor, átkíséréskor, elbocsátáskor kiállítandó orvosi vélemény;
- az Albert Schweitzer Kórház és Rendelőintézet Nonprofit Közhasznú Kft. 2012. november 22-én kelt, 001014690, 001014680 naplószerű leletei;
- az Euromedic Diagnostics Magyarország Kft. 2012. november 22-én kelt, 001013943 naplószerű lelete;
- a Heves Megyei Rendőr-főkapitányság Rendészeti Igazgatóság Közrendvédelmi Osztály Agria Akció Alosztály 2012. november 22-én kelt, 10000/4099/2012. id. számú jelentése;
- a Hatvani Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály Felderítő Alosztály 2012. november 22-én kelt, 10040/7560/2012. id. számú jelentése;
- a Heves Megyei Rendőr-főkapitányság Rendészeti Igazgatóság Közrendvédelmi Osztály 2012. december 3-án kelt, 10000-5460/2012. ált. számú jelentése;
- a Heves Megyei Rendőr-főkapitányság Rendészeti Igazgatójának 2013. február 20-án kelt, 10000-5733/3/2012. ált. számú jelentése;
- a Heves Megyei Rendőr-főkapitányság Rendészeti Igazgatójának 2013. december 9-én kelt, 10000/5437/7-2013 ált. számú jelentése;
- A Heves Megyei Rendőr-főkapitányság Rendészeti Igazgatóság Közrendvédelmi Osztály Agria Közterületi Támogató Osztály 2013. december 16-án kelt, 10000-5437/1-2013. ált. számú jelentése;

- A Heves Megyei Rendőr-főkapitányság Rendészeti Igazgatóság Közrendvédelmi Osztály Agraria Közterületi Támogató Osztály 2013. december 16-án kelt, 10000-5437/2-2013. ált. számú jelentése;
- a Heves Megyei Rendőr-főkapitányság Rendészeti Igazgatójának 2014. január 2-án kelt, 10000/5437/2013. ált. számú jelentése;
- 1 db DVD lemez (a Panaszos bilincselését rögzítő videofelvétel).

III.

A lefolytatott közigazgatási hatósági eljárás alkalmával sem a Panaszos, sem jogi képviselője a 2012. november 30-án előterjesztett, majd 2013. január 10-én kiegészített panaszban megfogalmazott állításokat alátámasztó bizonyítási indítványt, nyilatkozatot, illetőleg egyéb bizonyítékot a hatóság részére nem szolgáltatott. Az eljárás során – a helyszínen intézkedő rendőrök által tett jelentésekben foglalt nyilatkozatokon túl – egyéb bizonyíték nem merült fel, ugyanakkor a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján eleget lehetett tenni a Ket. 50. § (1) bekezdésben előírt tényállási tisztázási kötelezettségnek.

Ezek alapján a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 195. § (1) bekezdése alapján, a rendőri jelentés közokirati jellegére tekintettel, az abban foglalt tények ellenkezőjére vonatkozó bizonyíték hiányában, a rendőri jelentésekben foglaltakat vettem alapul döntésem meghozatalához.

Mindezeket figyelembe véve a rendőri intézkedés ellen a Panaszos által megfogalmazott kifogások vonatkozásában álláspontom a következő:

1. a) A Panaszos sérelmezte elfogását és előállítását.

Az Rtv. 13. § (1) bekezdése szerint:

„(1) A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.”

Az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja szerint:

„(1) A rendőr a további intézkedés megtétele céljából elfogja és az illetékes hatóság elé állítja azt,

a) akit szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten értek;”

A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 28. § (1) bekezdése szerint:

„(1) A rendőr a szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten ért személyt a tettenérés helye szerint illetékes, szükség esetén a legközelebbi általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szervhez állítja elő.”

Az intézkedés idején hatályban lévő Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (a továbbiakban: Btk.) 229. § (1) bekezdése szerint:

„(1) Aki a hivatalos személyt vagy a külföldi hivatalos személyt jogszerű eljárásában erőszakkal vagy fenyegetéssel akadályozza, intézkedésre kényszeríti, vagy eljárása alatt, illetőleg emiatt bántalmazza, büntetést követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

A Btk. 271. § (1) bekezdése, illetve a (3) bekezdés a) pontja szerint:

„(1) Aki olyan kihívóan közösségellenes, erőszakos magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétséget követ el és két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

„(3) A büntetés büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a garázdaságot

a) csoportosan és a köznyugalmat súlyosan megzavarva, követik el.”

A Heves Megyei Rendőr-főkapitányság Rendészeti Igazgatóság Közrendvédelmi Osztály Agraria Akció Alosztály 2012. november 22-én kelt, 10000-5419/2012. ált. számú elfogás végrehajtásáról, kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentése, a 10000/4099/2012. id. számú jelentése, a Heves Megyei Rendőr-főkapitányság Közrendvédelmi Osztály 2012. december 3-án kelt, 10000-5460/2012. ált. számú értékelő jelentése, a Heves Megyei Rendőr-főkapitányság Rendészeti Igazgatójának 2013. február 20-án kelt, 10000-5733/3/2012. ált. számú jelentése, valamint a Hatvani Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály Nyomozó Alosztály 2012. november 23-án kelt, 10040/1401/2012. bü. számú, őrizetbe vétel elrendeléséről szóló határozata alapján az alábbiakat állapítottam meg:

2012. november 22-én 11:25 órakor a Heves Megyei Rendőr-főkapitányság Rendészeti Igazgatóságának munkatársai a Hatvani Rendőrkapitányság (a továbbiakban: Rendőrkapitányság) illetékességi területén bűnügyi akcióban vettek részt, melynek során bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt 10 főt állítottak elő a Rendőrkapitányságra.

12:30 óra körüli időben a Rendőrkapitányság épülete előtti területen (a kapitányságot körbehatároló kerítésen belül) négy fő „hangoskodva, kiabálva” elégedetlenségének adott hangot hozzátartozóik előállítására miatt. A rendőrségi objektumban szolgálatot ellátó B. Balázs fegyveres biztonsági őr felszólította a négy személyt, hogy hagyják el a Rendőrkapitányság területét, akik a felszólítást nem vették figyelembe és tovább „hangoskodtak, kiabáltak”. Ezt követően a 4 személy Gy. Ádám r. zászlós és Cs. Tamás r. zászlós felszólítására „háborogva és kiabálva” elhagyta a Rendőrkapitányság területét (udvarát). A Rendőrkapitányságot körbekerítő kerítés kapuját a rendőrök bezárták.

13:30 órára a Rendőrkapitányság épülete előtti utcárszen kb. 20 főből álló tömeg gyűlt össze, akik „hangoskodva, kiabálva” elállták a bejárati kaput, ezzel akadályozták a Rendőrkapitányságra történő ki- és bejárás zavartalanságát. A fegyveres biztonsági őr a bejárati kapunál felszólította a tömegben lévőket, hogy hagyják abba a „hangoskodást”, illetőleg hagyják szabadon a bejárati kaput.

A tömeg létszáma 14:50 óráig kb. 40 főre emelkedett, akik folyamatosan „hangoskodva, kiabálva” megkérdőjelezték a rokonaikkal kapcsolatos rendőri intézkedések jogszerűségét. A tömegeből több személy rángatni kezdte a Rendőrkapitányság kerítését és megpróbálták bejutni az objektum területére. Az összegyűlt tömeg „ordítva fenyegetőzött”, melynek során „engedjete be, szabadítsuk ki őket, meg lesztek ölve mocskos rendőrök, felrobbantjuk a rendőrséget veletek együtt, ezért meg fogtok döglenni, meg fogom ölni a családotokat, meg lesztek baszva” szavak voltak hallhatóak. Ekkor M. Krisztina r. zászlós a Rendőrkapitányság épületéből, illetve G. Roland r. törzszászlós, H. Gábor r. főtörzsőrmester, B. Ádám r. törzsőrmester, M. Ákos r. törzsőrmester és K. Gábor r. őrmester a Rendőrkapitányság udvarán parkoló szolgálati személygépkocsikból a kerítéshez siettek. Több esetben felszólították a tömeget, hogy nyugodjanak meg, hagyják abba

cselekményeiket. Tájékoztatást adtak továbbá arról, hogy amennyiben nem hagynak fel jogellenes tevékenységükkel, úgy rendőri intézkedés végrehajtására kerül sor. A tömeg a felszólítás ellenére agresszíven, továbbá üvöltözve fenyegetőzött, és a kerítéshez préselődve majdnem benyomta azt.

A tömeg a felszólítások ellenére magatartását folytatva „*kifejezetten agresszív, ellenséges*” magatartást tanúsított. A Panaszos a kerítés mellől azt ordította, hogy „*szabadítsuk ki őket*”, majd a rendőrök irányába azt, hogy „*megdöglötök mind*”, eközben leköpte a tőle kb. 1-2 méterre álló, a kerítésen belül tartózkodó B. Ádám r. törzsőrmestert. Ekkor a Panaszos fia szintén hasonlókat ordított a rendőrök irányába, majd fenyegetően az éppen akkor odaérkező B. Péter r. zászlósra mutatott, és a „*meg fogsz dögleni*” szavakat ordította felé, majd leköpte őt.

Ekkor a Heves Megyei Rendőr-főkapitányság Rendészeti Igazgatóság Közrendvédelmi Osztály Közterületi Támogató Alosztály jelenlévő vezetője, M. Gábor r. alezredes – ruházatuk alapján történt megjelöléssel – utasítást adott a Panaszos, illetőleg a Panaszos fiának szándékos bűncselekmény elkövetése miatt történő elfogására. A rendőrök a kapun és az ott tartózkodó tömegen keresztül átjutva a megjelölt személyekhez léptek és megpróbálták intézkedés (igazoltatás) alá vonni őket, akik erre megfordultak és a Rendőrkapitányság bejáratával szembeni utca irányába kezdtek szaladni.

G. Roland r. törzszászlós és B. Ádám r. törzsőrmester futva utolérték a Panaszost, felszólították az együttműködésre, illetőleg közölték vele, hogy az általa elkövetett bűncselekmény tettenérése miatt elő fogják állítani a Rendőrkapitányságra. Eközben a tömegből kb. 15-20 fő körbeállta az intézkedésben résztvevőket. A tömeg több tagja megpróbálta megzavarni, illetve megakadályozni a rendőri intézkedést, ennek során több alkalommal meglökték a rendőröket, illetőleg kb. 3-4 méter távolságra „*elhúzták*” a Panaszost a rendőrök mellől. Ezt látva B. Ádám r. törzsőrmester a saját és – az akkor már jelenlévő – társai testi épségének megóvása, illetőleg a további esetleges támadás elhárítása érdekében az Rtv. 49. § (1) bekezdés a) pontja alapján gázsprayt (vegyi eszközt) alkalmazott a „*kifejezetten támadó és agresszív*” személyekkel – kb. 10 fő – szemben. A vegyi eszköz alkalmazásának hatására a tömeg szétszéledt, majd 2,5-3 méter távolságról ismételten támadó magatartást tanúsított, mire B. Ádám r. törzsőrmester ismételten vegyi eszközt alkalmazott az agresszív támadókkal – kb. 6 fővel – szemben. Eközben megpróbálták a Panaszost ismételten intézkedés alá vonni, mire a Panaszos fia – V. Ferenc – „*engedjétek el*” és „*szabadítsuk ki*” felkiáltással, agresszív, támadó módon megindult a rendőrök irányába, miközben meglökte B. Ádám r. törzsőrmestert. Erre a helyszínen lévő G. Roland r. törzszászlós és D. Ákos r. törzsőrmester testi kényszerrel próbáltak alkalmazni V. Ferencsel szemben oly módon, hogy a karját megfogva földre kívánták vinni. Ekkor V. Ferenc ellenállt és testi erejével ellenszegült a rendőri intézkedésnek, melynek következtében G. Roland r. törzszászlós és maga V. Ferenc is a földre estek. Mindeközben a Panaszos hátulról megragadta a földre került G. Roland r. törzszászlós ruházatát, és „*ordibálva*” rángatni kezdte azt. A Panaszost cselekményének elkövetésekor Cs. Tamás r. zászlós és B. Péter r. zászlós tetten érte, majd kényszerítő eszközök alkalmazásával elfogta és a Rendőrkapitányságra előállította.

A kényszerítő eszközök (testi kényszer, bilincs) alkalmazásának körülményei a 2. panaszpont ismertetése során kerülnek kifejtésre.

A Panaszos elfogását megelőző, a Rendőrkapitányság épülete előtt tapasztalt körülményekből a helyszínen jelenlévő M. Gábor r. alezredes kellő alappal következtetett arra, hogy a Panaszost szándékos bűncselekmény (Garázdaság – Btk. 271. § (1) bekezdés)

elkövetésén érték tetten, ezért kellő joggal adott utasítást a Panaszos elfogására. Az elfogás fogantatása közben a Panaszos tevőleges magatartása ismételt arra engedte következtetni az intézkedő rendőröket, hogy szándékos bűncselekmény (Hivatalos személy elleni erőszak – Btk. 229. § (1) bekezdés) elkövetésnek tettenérése állt fenn.

Álláspontom szerint az utasítást adó, illetőleg az intézkedésben résztvevő rendőrök az Rtv. 13. § (1) bekezdése alapján jogszerűen kezdeményezték intézkedést a Panaszossal szemben, továbbá az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja, valamint a Szolgálati Szabályzat 28. § (1) bekezdése alapján jogszerűen került sor a Panaszos elfogására és előállítására.

Mindezekre tekintettel megállapítom, hogy a Panaszossal szemben kezdeményezett rendőri intézkedés megalapozott és indokolt volt. A rendőri intézkedést megelőző, illetve a rendőri intézkedés közben tanúsított Panaszosi magatartás alapján okkal volt feltételezhető, hogy az intézkedő rendőrök a Panaszost szándékos bűncselekmény elkövetésén érték tetten. Tettenérés esetén az Rtv. nem ad lehetőséget az előállítás végrehajtásának mérlegelésére, ezért az intézkedés arányosságának kérdése e körben nem vizsgálható. Az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja a rendőrnek nem ad mérlegelési lehetőséget a szándékos bűncselekmény elkövetésén tettenért személy előállítása tekintetében, ezért megállapítom, hogy a Panaszos elfogására és előállítására jogszerűen került sor. A fentiekre tekintettel az elfogással és előállítással szemben benyújtott panaszt elutasítom.

1. b) A Panaszos sérelmezte, hogy az intézkedés okáról és céljáról nem tájékoztatták.

Az Rtv. 33. § (4) bekezdése szerint:

„(4) Az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, (...)”

A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 127. § (1) bekezdése szerint:

„(1) Az őrizetbe vétel elrendeléséről és megszüntetéséről a bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság határoz.”

A Be. 126. § (2) bekezdése szerint:

„(2) Az őrizetbe vétel szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény megalapozott gyanúja – különösen tettenérés – esetén rendelhető el, feltéve, hogy a terhelt előzetes letartóztatása valószínűsíthető. Az őrizetbe vétel elrendelhető abban az esetben is, ha a 281. § (6) bekezdésében meghatározott feltételek fennállnak (tárgyalási őrizet).”

Az Rtv. 33. § (4) bekezdése arról rendelkezik, hogy az előállított személyt szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell.

A Heves Megyei Rendőr-főkapitányság Rendészeti Igazgatóság Közrendvédelmi Osztály Agraria Akció Alosztály 2012. november 22-én kelt, 10000-5419/2012. ált. számú elfogás végrehajtásáról, kényszerítő eszköz alkalmazás végrehajtásáról készült jelentésének mellékletét képező „Nyilatkozat” elnevezésű formanyomtatvány rögzíti, hogy a Panaszost az Rtv. 33. § (4) bekezdés alapján az előállítás okáról tájékoztatták. Ennek megtörténtét a Panaszos a Nyilatkozaton aláírásával tanúsította, az abban foglaltakat tudomásul vette.

A Hatvani Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztálya 2012. november 23-án kelt, 10040/1401/2012. bü. számú, őrizetbe vétel elrendeléséről szóló határozata szerint a Panaszost a Be. 127. § (1) bekezdése és a Be. 126. § (2) bekezdése alapján 2012. november 22-én 14:50 órától kezdődően őrizetbe vették. A határozat indokolása kellő és részletes tájékoztatást tartalmaz az elfogást és az előállítását megalapozó tényekről. A határozat rendelkezéseit a Panaszos részére kihirdették és annak egy példányát részére átadták. Mindezek megtörténtét a Panaszos aláírásával igazolta.

A fentiek alapján megállapítom, hogy a Panaszos intézkedés okáról és céljáról való tájékoztatása megtörtént, ezért panaszát e tekintetben is elutasítom.

2. a) A Panaszos sérelmezte a testi kényszer alkalmazását és módját, a bilincs alkalmazását és annak indokolatlanul hosszú időtartamát.

Az Rtv. 15. § (1) és (2) bekezdése szerint:

„(1) A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.

(2) Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.”

Az Rtv. 16. § (1) bekezdése szerint:

„(1) A rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe tartásával alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak. Nincs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége nélkül is biztosítható.”

Az Rtv. 47. § szerint:

”A rendőr - intézkedése során - az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszert) alkalmazhat.”

Az Rtv. 48. § b), c) és d) pontja szerint:

„A rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy

b) támadásának megakadályozására,

c) szökésének megakadályozására,

d) ellenszegülésének megtörésére.”

Szolgálati Szabályzat 39. § (2) bekezdés b) és c) pontjai szerint:

„(2) Az intézkedés alá vont személy magatartása szempontjából a rendőr az alábbiak szerint tesz különbséget:

b) aktív ellenszegülést tanúsító személy, aki nem veti magát alá a jogszerű rendőri intézkedésnek, magatartásával fizikai erő kifejtés útján is igyekszik azt megakadályozni,

c) támadó magatartást tanúsító személy, aki az intézkedő rendőrre, valamint a támogatására vagy védelmére kelt személyre rátámad.”

Szolgálati Szabályzat 40. § (1), (2) bekezdése szerint:

„(1) A megfogás, a leszorítás, az elvezetés vagy más, a rendőr által fizikai erő kifejtéssel alkalmazott, valamely cselekvésre vagy cselekvés abbahagyására irányuló kényszerítés (a továbbiakban: testi kényszer) akkor alkalmazható, ha a rendőri erőfölény vagy

az intézkedés alá vont személy állapota, magatartása folytán a rendőri intézkedés eredményessége ezzel biztosítható.”

„(2) A testi kényszer alkalmazása során a rendőr önvédelmi fogásokat is használhat. A rendőr a támadás céljára szolgáló eszköz használatának megakadályozása, továbbá a támadás elhárítása érdekében az ehhez szükséges erejű és irányultságú ütést vagy rúgást alkalmazhat.”

Szolgálati Szabályzat 41. § (1) bekezdés a), b) és c) pontjai szerint:

„(1) Bilincs alkalmazása, az Rtv. 48. §-ában meghatározott esetekben különösen azzal szemben indokolt

a) aki erőszakos, garázda magatartást tanúsít, és ennek abbahagyására testi kényszerrel nem készíthető,

b) aki az intézkedő rendőrt, annak segítőjét, valamint az intézkedésben közreműködőt megtámadja,

c) akinek az elfogására bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt került sor, és szökése bilincs alkalmazása nélkül nem akadályozható meg,”

Szolgálati Szabályzat 41. § (6) bekezdés a) pontjának aa) alpontja szerint:

„(6) A bilincselés módját az intézkedő rendőr az adott körülmények között a legcélrányosabban választja meg azzal, hogy

a) a kezek hátra bilincselése akkor célszerű, ha

aa) a bilincs alkalmazására testi kényszer útján kerül sor, vagy alapos okkal tartani lehet rendőr elleni támadástól, valamint szökéstől,”

Az 1. panaszpontban ismertetett bizonyítási eszközök, illetőleg az Albert Schweitzer Kórház – Rendelőintézet Nonprofit Közhasznú Kft. 2012. november 22-én kelt, 001014690 naplószerű lelete alapján az alábbiakat állapítottam meg:

Az 1. panaszpontban ismertetett tettenérést követően a Panaszossal szemben B. Péter r. zászlós és Cs. Tamás r. zászlós az Rtv. 47. §-ában és a Szolgálati Szabályzat 40. § (1) és (2) bekezdésében rögzített felhatalmazás alapján testi kényszert alkalmazott, tekintettel arra, hogy a Panaszos aktív ellenszegülést tanúsítva megpróbálta magát kivonni a jogszerű rendőri intézkedés alól oly módon, hogy megpróbálta futva elhagyni a helyszínt a rendőri felszólítást követően. Amikor a rendőrök utolérték – együttműködést nem mutatva – támadólag lépett fel velük szemben (*aktív és támadó magatartás – Szolgálati Szabályzat 39. § (2) bekezdés b) és c) pontjai*).

A testi kényszer alkalmazása során a Panaszost földre vitték (hason fekvő helyzetbe), majd kezeit az Rtv. 48. § b), c) és d) pontja és a Szolgálati Szabályzat 41. § a), b), c), továbbá a 41. § (6) bekezdés a) és aa) pontjai szerint hátra helyzetben megbilincseltek.

A rendelkezésre álló videofelvételen látható, hogy a Panaszos földre vitelét követően együttműködést nem tanúsított, megpróbált kiszabadulni a rendőrök fogásából, akiknek térdeikkel kellett rögzíteni őt a bilincselés végrehajtása érdekében. A felvételen látható tovább, hogy a Panaszost mindkét karjánál fogva a Rendőrkapitányság irányába próbálták kísérni, eközben először lábaival ellentartott, majd elernyesztette azokat, ezzel is megnehezítette és akadályozta kísérését. A kísérést végrehajtó rendőröknek több alkalommal lábra kellett állítaniuk a Panaszost, mert nem volt hajlandó a járásra, az együttműködésre.

A Panaszos a vele szemben alkalmazott kényszerítő eszközök (testi kényszer, bilincs) következtében az Albert Schweitzer Kórház – Rendelőintézet Nonprofit Közhasznú Kft. 2012. november 22-én kelt, 001014690 naplószerű lelete alapján, jobb könyökén (duzzanat), bal könyökén (hámsérülés) mindkét térdén (felületi hámsérülések), valamint bal oldalának hónaljvonalában (nyomásérzékenység) könnyű sérüléseket szenvedett.

A helyszínen tapasztaltak alapján megállapítható, hogy a Panaszos hivatalos személy elleni erőszak, illetve garázdaság bűncselekmény elkövetésével volt gyanúsítható, amely bűncselekmények jellegüknél fogva alkalmasak a hivatalos személy eljárásának, szabályszerű működésének megzavarására, akadályozására, valamint ezen személyek tetteles bántalmazására, továbbá a köznyugalom elleni, kirívóan közösségellenes és erőszakos jellegű magatartást feltételeztek.

Az ilyen jellegű cselekmények elkövetőivel szemben a határozott rendőri fellépés alapvető társadalmi igényként – és a rendőri intézkedésekkel szemben támasztott elvárásként – fogalmazódik meg, a köznyugalom és a közrend biztosítása érdekében, így álláspontom szerint a kényszerítő eszközök alkalmazása szükségszerű és indokolt volt.

Álláspontom szerint a rendőrök intézkedése nem sértette az arányosság követelményét (Rtv. 15. § (1) és (2) bekezdése), arányban állt a kényszerítő eszköz alkalmazásának követelményeivel (Rtv. 16. § (1) bekezdése) is. Mindezek alapján a panaszt e vonatkozásban is elutasítom.

2. b) A Panaszos sérelmezte, hogy a kényszerítő eszközök alkalmazását megelőző figyelmeztetések elmaradtak.

Az Rtv. 61. § (1) bekezdése szerint:

„(1) A kényszerítő eszköz alkalmazására az érintettet - ha az eset körülményei lehetővé teszik - előzetesen figyelmeztetni kell.”

E kérdéskörben az Rtv. 61. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy amennyiben az eset körülményei lehetővé teszik, előzetesen figyelmeztetni kell az érintettet arra, hogy kényszerítő eszköz alkalmazásának végrehajtására kerül sor vele szemben. Az előzőekben – a rendelkezésre álló bizonyítási eszközök alapján – rekonstruált cselekménysorozatban érintett Panaszos számára a körülmények alapján egyértelműen felismerhető volt, hogy az általa elkövetett cselekmények alapján vele szemben rendőri intézkedés végrehajtására és ennek keretében kényszerítő eszköz alkalmazására is sor kerülhet.

Az Rtv. fent idézett rendelkezésének értelmezése szerint megállapítható az is, hogy a törvény csak azokban az esetekben írja elő a kényszerítő eszköz alkalmazására irányuló előzetes figyelmeztetést, amelyeknél az eset körülményei ezt lehetővé teszik. Mindazonáltal a vizsgálat tárgyát képező ügyben megállapítható az is – a történések gyors egymásutánisága miatt –, hogy az eset körülményei egyáltalán nem tették lehetővé a figyelmeztetés közlését.

Mindezek alapján a panaszt, mint alaptalan elutasítom.

2. c) A Panaszos sérelmezte bilincselésének indokolatlanul hosszú időtartamát.

Az Rtv. 97. § (1) bekezdés h) pontja szerint:

„(1) E törvény alkalmazásában

h) fogvatartott: akit törvény, illetőleg törvény alapján kiadott hatósági határozat alapján a szabad mozgáshoz és tartózkodási hely szabad megválasztásához való jogában korlátoznak (őrizetbe vett, előzetesen letartóztatott, közbiztonsági őrizetben lévő, elfogott és előállított, elővezetett);”

Fontos hangsúlyozni, hogy az elfogott és előállított Panaszosra – figyelemmel az Rtv. 97. § (1) bekezdés h) pontjára – a fogvatartottakra vonatkozó szabályok vonatkoztak.

A Heves Megyei Rendőr-főkapitányság Rendészeti Igazgatóság Közrendvédelmi Osztály Agraria Akció Alosztály 2012. november 22-én kelt, 10000-5419/2012. ált. számú elfogás végrehajtásáról, kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentése szerint a Panaszos bilincselése 2012. november 22-én 14:50 órától 2012. november 23-án 02:00 óráig tartott.

A Heves Megyei Rendőr-főkapitányság Rendészeti Igazgatójának 2013. február 20-án kelt, 10000-5733/3/2012. ált. számú és a 2013. december 9-én kelt, 10000/5437/7-2013. ált. számú jelentései szerint a Panaszos előállító helyiségbe, fogdába – a bilincselés ideje alatt – nem került elhelyezésre, ugyanis az előállítottak nagy száma miatt a Rendőrkapitányság előállító helyiségének befogadó kapacitása és előállítottak eltérő neme ezt nem tette lehetővé.

A Panaszos fogvatartására a Rendőrkapitányság „aulájában” folyamatos őrzése mellett, megbilincselte állapotban, társaitól elkülönítve került sor. A fogvatartás ilyen módon történő elrendelésénél figyelemmel voltak arra a tényre, hogy az – a már ismertetett események kapcsán – azonos időben és azonos ügyben több személy együttes elfogására és előállításra került sor.

Különös figyelemmel voltak továbbá arra, hogy az azonos ügyben szereplő személyek összebeszélésének lehetőségét megakadályozzák, így biztosítva a további nyomozati cselekmények zavartalan végrehajtását. A bilincs alkalmazásának fenntartásakor figyelemmel voltak a Panaszos által korábban tanúsított erőszakos magatartására, a további esetleges szökésének, támadásának, vagy ellenszegülésének megakadályozására is.

A bilincselés szempontjából fontos hangsúlyozni az Rtv. 48. §-hoz fűzött indokolást, mely szerint a bilincs alkalmazása a további ellenszegülés, a szökés, a támadás megakadályozására szolgáló megelőző, védelmi jellegű kényszerítő eszköz, tehát alkalmazása előzetes ellenállás tanúsítása nélkül vagy fizikai kényszer folyamányaként is szóba jöhet.

A bilincs alkalmazása kapcsán a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság egy másik eset kapcsán megállapította, hogy: *„(...) őrzésbiztonsági szempontok alapozták meg a bilincs alkalmazását, mert az együttműködő magatartás és a felperes ígérete, hogy nem fog megszökni nem vezethet az őrzésbiztonsági rendszabályok szigorú szintjének csökkentéséhez.(...)”¹*

A Heves Megyei Rendőr-főkapitányság Rendészeti Igazgatójának 2013. február 20-án kelt, 10000-5733/3/2012. ált. számú jelentése alapján a Panaszos elfogását és előállítását

¹ Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 20. K. 29867/2013/5. számú ítélete

követően – az „aulában” történt fogvatartása alatt – az alábbi intézkedések bevezetésére került sor:

- az Egri Nyomozó Ügyészség értesítése;
- az Egri Főügyészség megbízott vezetője a nyomozati cselekmények végrehajtása érdekében nyomozó ügyész csoport megalakítására intézkedett, akik a helyszínen tartózkodó Egri Nyomozó Ügyészség vezetőjének közvetlen utasítása alapján elvégezték a helyszínnel, a tanúk kihallgatásával, valamint a gyanúsított kihallgatásával kapcsolatos, részben halaszthatatlan nyomozati cselekményeket;
- az Egri Nyomozó Ügyészség Nyomozást rendelt el a Btk. 229. § (1) bekezdésébe ütköző és (8) bekezdés szerint minősülő és büntetendő hivatalos személy elleni erőszak büntett miatt;
- H. Gábor r. főtörzsőrmesterrel, valamint M. Ákos r. törzsőrmesterrel szemben alkoholszondás ellenőrzés történt, mely negatív eredményt mutatott;
- az intézkedő rendőrök részletes jelentést készítettek;
- a rendőri intézkedésekben résztvevő rendőrök orvosi ellátásban részesültek;
- az előállított személyek orvosi vizsgálata az ügyészség képviselőjének jelenlétében;
- a Heves Megyei Rendőr-főkapitányság Központi Ügyeletének történő jelentéstétele az ORFK vezetőjének 53/2010. utasítása alapján;
- jelentéstétel az ORFK vezetőjének;
- nyomozás elrendelése a Btk. 271. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdése szerint minősülő a köznyugalmat súlyosan megzavarva, csoportosan elkövetett garázdaság megalapozott gyanúja miatt;
- a helyi roma nemzetiségi önkormányzat képviselőjével történő helyszíni egyeztetés;
- a város köznyugalmának biztosítása érdekében a Készenléti Rendőrség megerősítő erőinek igénylése;
- intézkedés a Panaszos és társai a Btk. 271. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdése a) pontja szerint minősülő csoportos garázdaság büntette alapos gyanúja miatti kihallgatására és őrizetbe vételére.

Álláspontom szerint a bűnüldözési érdek szem előtt tartása, továbbá az őrzésbiztonsági rendszabályok szigorú szintjének fenntartása érdekében – figyelemmel a Panaszos korábbi magatartására – indokolt volt a Panaszos folyamatos bilincsen tartása, ezért a panaszt e tekintetben is elutasítom.

Az 1. és 2. panaszpont elbírálása kapcsán fontosnak tartom hangsúlyozni, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a Panaszost több alkalommal felszólították, hogy az intézkedőkkel működjön együtt, a rendőri intézkedést ne akadályozza. A felszólítások ellenére a Panaszos nem működött együtt, megpróbálta kivonni magát a rendőri intézkedés alól és a rendőrökre támadt, holott az Rtv. 19. § (1) bekezdése értelmében – *„A jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek - ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik - mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható.”* – a rendőr „utasításának” engedelmeskednie kellett volna.

A Legfelsőbb Bíróság egy másik eset kapcsán korábban megállapította, hogy: *„(...) a felperes rendőri intézkedéssel szembeni panasz megtételével fejezheti ki egyet nem értését az ellene fogatosított intézkedéssel szemben, azonban a helyszínen – ellenszegülésével – nem*

bíráhatja felül a rendőri intézkedés jogszerűségét, a rendőri felszólításnak egyet nem értés esetén is köteles eleget tenni.(...).”²

3.) A Panaszos sérelmezte a rendőrök brutális, durva és aránytalan fellépését.

Az ebben a pontban megfogalmazottakkal kapcsolatos álláspontomat az 1. és a 2. panaspontokban részletesen kifejtettem.

4.) A Panaszos sérelmezte, hogy a rendőrök sem az intézkedés kezdetén, sem annak végén nem azonosították magukat.

Az Rtv. 20. § (2) és (3) bekezdései alapján:

„(2) A rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.”

„(3) A rendőr köteles - ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti - intézkedése megkezdése előtt szolgálati igazolványát vagy azonosító jelvényét felmutatni. Ha a rendőr szolgálati igazolványának vagy azonosító jelvényének felmutatása az intézkedés megkezdése előtt veszélyeztetné az intézkedés eredményességét, úgy azt az intézkedés befejezésekor köteles felmutatni.”

Szolgálati Szabályzat 5. § (1) és (2) bekezdései szerint:

„(1) Az intézkedést a rendőr - az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően - a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelegéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja.”

„(2) A rendőri intézkedés eredményességének veszélyeztetésére figyelemmel az (1) bekezdésben meghatározottak intézkedés megkezdését megelőző közlése akkor mellőzhető, ha az ott meghatározott információk előzetes közlése, valamint a szolgálati igazolvány és az azonosító jelvény felmutatása az intézkedés megtételét lehetetlenné teszi, vagy annak eredményességét aránytalan mértékben veszélyezteti.”

A Heves Megyei Rendőr-főkapitányság Rendészeti Igazgatójának 2013. február 20-án kelt, 10000-5733/3/2012. ált. számú jelentése szerint az intézkedés alá vont személyek részére az előzetes közlések, felszólítások részben elmaradtak, mivel azok a rendőri intézkedés eredményes befejezését veszélyeztették volna. Az intézkedéseket végrehajtó rendőrök, ugyanakkor az intézkedés megkezdése előtt a Rendőrkapitányság kerítésénél történt többszöri felszólítások alkalmával eleget tettek kötelezettségeiknek, így a Panaszos részére nyilvánvalóvá vált az intézkedést foganatosító személyek kiléte.

² Lásd: BH2009. 382 – Az előállítás jogszerű annak a szabálysértést elkövetőnek, aki a rendőri intézkedésnek ellenszegül, és a demonstráció szándékával nem hagy fel (1994. évi XXXIV. törvény 33. §, 92.§, 93. §, 1989. évi III. törvény 2. §)

Az 1. panaszpontban részletezett körülményekre tekintettel megállapítható, hogy az intézkedés megkezdése előtt a Panaszos részére történő közlések elmaradása jogszerűen történt (*Szolgálati fellépés módja – Rtv. 20. § (2), (3) bekezdés, Szolgálati Szabályzat 5. § (1), (2) bekezdés*), ugyanis az veszélyeztette volna a megkezdett rendőri intézkedés eredményes befejezését.

A Heves Megyei Rendőr-főkapitányság Rendészeti Igazgatóság Közrendvédelmi Osztály Agria Közterületi Támogató Alosztály 2013. december 16-án kelt, 10000-5437/1-2013. ált. számú jelentése szerint az elfogás végrehajtását követően a Panaszos tájékoztatása megtörtént az Rtv. 20. § (2) bekezdésben előírt módon. Ennek alkalmával az intézkedést vezető rendőr közölte nevét és azonosító számát is.

Mindezek alapján megállapítom, hogy a Panaszost e tekintetben alapjogsérelem nem érte, így panaszát e tekintetben is elutasítom.

5.) A Panaszos sérelmezte, hogy a rendőrségi mosdóba egy férfi rendőr kísérté, aki nem engedte, hogy magára „csukja” a mosdó ajtaját.

Az Rtv. 2.§ (1) bekezdése szerint:

„(1) A rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyontbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.”

E panaszpont tisztázása kapcsán a Panaszost – jogi képviselője útján – a Ket. 51. § (2) bekezdés I. fordulata alapján nyilatkozattételre hívtam fel. A nyilatkozattételre felhívó végzést a Panaszos képviselője – az RL15570016468203 számú küldeményazonosító tértivevény tanúsága szerint – 2014. január 17-én vette kézhez. A végzésben megállapított tíz munkanapos határidő alatt a Panaszos (vagy képviselője) nem tett nyilatkozatot, ezért a Ket. 51. § (2) bekezdés II. fordulata szerint – a rendelkezésre álló adatok alapján – hoztam meg döntésemet.

A Heves Megyei Rendőr-főkapitányság Rendészeti Igazgatóság Közrendvédelmi Osztály Agria Közterületi Támogató Alosztály 2013. december 16-án kelt, 10000-5437/2-2013. ált. számú jelentése szerint, a Panaszos előállításának időtartama alatt kérte az őrzésében részt vevő rendőröket, hogy használhassa a Rendőrkapitányság női mosdóját. Erre B. Péter r. törzsszázlós és Cs. Tamás r. zászlós a Rendőrkapitányság aulájából nyíló női mosdóhoz kísérték a megbilincselte Panaszost. A mosdó egy kézmosó előtérből, illetve egy abból nyíló, külön ajtóval záródó mellékhelyiségből áll. A rendőrök a mosdó előterében levették a Panaszos kezéről a bilincset, majd a mosdóból kilépve a Rendőrkapitányság aulájában, a mosdó előterének 2-3 cm-re nyitva hagyott ajtaja előtt várakoztak. A mosdó használata közben a Panaszoson kívül más nem tartózkodott a helyiségben, őt a mellékhelyiség használata közben senki nem zavarta, azt zárt ajtó mögött, szabadon használhatta.

Álláspontom szerint a Panaszos mellékhelyiség használata kapcsán maradéktalanul érvényesültek az Rtv. 2. § (1) bekezdésében megfogalmazottak, ugyanis a rendőrök – az őrzésbiztonsági szempontok figyelembevételével – tiszteletben tartották a Panaszos emberi méltóságát és óvták emberi jogait.

Mindezek alapján megállapítom, hogy a mellékhelyiség használata kapcsán a Panaszost alapjogsérelem nem érte, így az ezzel kapcsolatos panaszát, mint alaptalant elutasítom.

IV.

A panaszok egyenkénti elbírálását követően meg kell jegyezni, hogy a Panaszossal szemben szándékos bűncselekmény elkövetésének tettenérése, és nem pedig származása miatt kezdeményezett a rendőrség intézkedést. Mindezek alapján álláspontom szerint a rendőri fellépés módja megfelelt az Rtv. 13. § (2) bekezdésben rögzített részrehajlás-mentesség és az Alaptörvény XV. cikkének (1) és (2) bekezdésében biztosított egyenlő bánásmód követelményének.

V.

A Panasztestületnek a jelen ügy kapcsán kialakított állásfoglalásában a bilincselés időtartamával, az azonosítás és az intézkedés céljának közlése, illetve a mellékhelyiség használata kapcsán tett megállapításaival és az azokból levont következtetésekkel a határozat III. részében kifejtett indokok alapján nem értek egyet.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Döntésem az alábbi jogszabályokon alapul:

- Magyarország Alaptörvénye II., III. és VI. cikk;
- a polgári perrendtartásról szóló 1952. törvény 159. § (1) bekezdése, 330. § (2) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 33. § (3) bekezdés c) pontja, a 33. § (7) bekezdése, az 50. § (1) bekezdése, az 51. § (2) bekezdése, a 100. § (1) bekezdés e) pontja, a 109. § (1) bekezdés a) pontja;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 2. § (1) bekezdése, 13. § (1) bekezdése, 15. § (1) és (2) bekezdése, 16. § (1) bekezdése, 17. § (2) bekezdése, 33. § (1) bekezdés a) pontja, 33. § (4) bekezdése, 47. §-a, 48. § b), c) és d) pontjai, 61. § (1) bekezdése, 92. § (1) bekezdése, 97. § (1) bekezdés h) pontja;
- a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 28. § (1) bekezdése, 39. § (2) bekezdés b) és c) pontjai, 40. § (1) és (2) bekezdései, 41. § (1) bekezdés a), b) és c) pontjai, 41. § (6) bekezdés a) pont aa) alpont;
- a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 271. § (1) és (3) bekezdés a) pontja, 229. § (1) bekezdése;
- a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 126. § (2) bekezdése, 127. § (1) bekezdése.

Budapest, 2014. február 05.

**Papp Károly r. altábornagy
rendőrségi főtanácsos
országos rendőrfőkapitány**